

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κιική Δημουλά:

Τά Πάθη τῆς Βροχῆς

Ἐν μέσῳ λογισμῶν καί παραλογισμῶν
ἄρχισε κι ἡ βροχή νά λιώνει τά μεσάνυχτα
μ' αὐτόν τόν νικημένο πάντα ἦχο
σί, σί, σί.

- 5 Ἦχος συρτός, συλλογιστός, συνέρημος,
ἦχος κανονικός κανονικῆς βροχῆς.

Ὅμως ὁ παραλογισμός
ἄλλη γραφή κι ἄλλην ἀνάγνωση
μοῦ ἔμαθε γιά τούς ἦχους.

- 10 Κι ὅλη τή νύχτα ἀκούω καί διαβάξω τή βροχή,
σίγμα πλάι σέ γιῶτα, γιῶτα κοντά στό σίγμα,
κρυστάλλινα ψηφία πού τσουγκρίζουν
καί μουρμουρίζουν ἓνα ἐσύ, ἐσύ, ἐσύ.

- Κάθε σταγόνα κι ἓνα ἐσύ,
15 ὅλη τή νύχτα
ὁ ἴδιος παρεξηγημένος ἦχος,
ἀξημέρωτος ἦχος,
ἀξημέρωτη ἀνάγκη ἐσύ,
βραδύγλωσση βροχή,
20 σάν πρόθεση ναυαγισμένη
κάτι μακρú νά διηγηθεῖ

καί λέει μόνο ἔσύ, ἔσύ,
νοσταλγία δισύλλαβη,
ἔνταση μονολεκτική,
τό ἕνα ἔσύ σά μνήμη,
25 τό ἄλλο σάν μομφή
καί σάν μοιρολατρία,
τόση βροχή γιά μιά ἀπουσία,
τόση ἀγρύπνια γιά μιά λέξη,
30 πολύ μέ ζάλισε ἀπόψε ἡ βροχή
μ' αὐτή της τή μεροληψία
ὄλο ἔσύ, ἔσύ, ἔσύ,
σάν ὅλα τ' ἄλλα νά 'ναι ἀμελητέα
καί μόνο ἔσύ, ἔσύ.

(*Τό λίγο τοῦ κόσμου, 1971*)

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. "Ἡ ποίηση της Δημουλά ανθεῖ πάνω στο ἀνυδρο ἔδαφος της στέρησης, της ἀπώλειας, της συναισθηματικῆς ματαίωσης, πάνω στο ἔδαφος της ἀπουσίας του ἀγαπημένου προσώπου".

Οἱ παραπάνω ἀπόψεις ἔχουν διατυπωθεῖ γιά την ποίηση της Κικῆς Δημουλά. Ποια στοιχεῖα του συγκεκριμένου ποιήματος ἐπιβεβαιώνουν αὐτές τις ἀπόψεις;

Μονάδες 15

2. Να ἐντοπίσετε τις ἐνότητες του ποιήματος και να ἐπισημάνετε τον τρόπο μετάβασης ἀπό τη μια ἐνότητα στην ἄλλη.

Μονάδες 20

3. Να βρεῖτε και να γράψετε στο τετράδιό σας τέσσερα σχήματα λόγου που χρησιμοποιεῖ ἡ ποιήτρια στο

παραπάνω ποίημα και να αναφερθείτε στη λειτουργία τους.

Μονάδες 20

4. Να αναπτύξετε σε δυο παραγράφους το περιεχόμενο των στίχων 28-34 ("τόση βροχή ... έσύ, έσύ").

Μονάδες 25

5. Τόσο στο ποίημα της Κικής Δημουλά, όσο και στο παρακάτω ποίημα του Λ. Πορφύρα, κυριαρχεί η απουσία του αγαπημένου προσώπου. Με ποιον τρόπο την εκφράζει ο κάθε δημιουργός;

Μονάδες 20

Λ. Πορφύρας:

Lacrimae Rerum

Άμοιρη! Το σπιτάκι μας εστοίχειωσεν
από την ομορφιά σου τη θλιμμένη·
στους τοίχους, στον καθρέφτη, στα εικονίσματα,
από την ομορφιά σου κάτι μένει.

Κάτι σα μόσκου μυρωδιά, κι απλώνεται
και το φτωχό σπιτάκι πλημμυρίζει,
κάτι σα φάντασμα, θολό κι ανέγγιχτο,
κι όπου περνά σιγά το κάθε αγγίζει.

Όξω, βαρύ, μονότονο ψιχάλισμα
δέρνει τη στέγη μας· και τότε αντάμα
τα πράγματα, που αγιάσανε τα χέρια σου,
αρχίζουν ένα κλάμα... κι ένα κλάμα...

Κι απ' τη γωνιά, ο καλός της Λήθης σύντροφος,
τ' αγαπημένο μας παλιό ρολόι,
τραγουδιστής του χρόνου, κι αυτός κλαίοντας,

ρυθμίζει αργά, φριχτά το μοιρολόι...

* *Lacrimae Rerum*=τα δάκρυα των πραγμάτων